

Samen werken aan verantwoorde natuursteen

Initiatief TruStone voor aanbestedende diensten en overheden in Nederland en Vlaanderen

Maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI)

Steeds meer aanbestedende diensten en overheden willen bijdragen aan een betere wereld door producten en diensten op een maatschappelijk verantwoorde manier in te kopen ([MVI](#)), bijvoorbeeld door toepassing van Internationale Sociale Voorwaarden (ISV – zie ook de [website van PIANOo](#)) of ethische clausules. Waar het gaat om natuursteen, wil niemand het risico lopen dat pleinen, gevels of monumenten natuursteen bevat die is gewonnen of verwerkt door kinderen, onder dwang, tegen slechte betaling of onder omstandigheden die onwenselijk of gevaarlijk zijn voor mens en milieu.

Steeds meer bedrijven vinden internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (IMVO) belangrijk. Zij nemen hiermee de verantwoordelijkheid om de risico's in hun keten in kaart te brengen en aan te pakken. Aanbestedende diensten en overheden kunnen zich aansluiten bij het Initiatief TruStone: het IMVO-convenant voor de Nederlandse en Vlaamse natuursteensector. TruStone brengt natuursteenbedrijven, brancheorganisaties, overheden, vakbonden en ngo's bij elkaar om IMVO te bevorderen. Zie als voorbeeld deze [video](#).

Transparantie

TruStone streeft naar transparantie en traceerbaarheid. Dit is nodig om bij te dragen aan verbeteringen in de natuursteneketen. Aangesloten bedrijven leveren daarom een lijst van groevegebieden waaruit zij hun steen krijgen geleverd. Deze lijst wordt jaarlijks in geaggregeerde vorm gepubliceerd. Tevens brengen bedrijven risico's in kaart voor mens en milieu. Van bedrijven wordt verwacht dat zij naar vermogen de ernstigste risico's aanpakken. Dat kunnen zij zelf doen of samen met andere bedrijven of partijen in een collectief project. In een plan van aanpak dat eveneens wordt [gepubliceerd](#) zijn bedrijven transparant over hun inspanningen.

Ondersteuning

De belangrijkste stap om te zetten als maatschappelijk verantwoord inkoper, is als vereiste te hanteren dat de partijen die deelnemen in een aanbesteding voldoen aan de internationale normen op het gebied van internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen. Waar komt de natuursteen precies vandaan die wordt gebruikt in een project? Zijn er risico's gezien de normen die internationaal gesteld worden? Wat gaat de leverancier doen aan die risico's? Aanbestedende diensten en overheden die deelnemen aan het Initiatief TruStone, kunnen ondersteuning krijgen bij het stellen en analyseren van deze vragen. Zo werken zij concreet mee aan verdere verduurzaming van de productieketen, want hoe meer aanbestedende diensten vragen stellen aan bedrijven over de risico's van de herkomst van natuursteen, hoe meer aandacht hiervoor er binnen de sector zal komen. Het komt de maatschappelijke en bestuurlijke reputatie van deze diensten ook zeker ten goede.

Het Initiatief TruStone is in gesprek met afnemers van natuursteen in binnen- en buitenland, om deelname aan het convenant ten minste gelijk te stellen aan certificaten die sommige afnemers verlangen. TruStone doet geen audits en geeft geen certificaten af. Het is een verbeteringsproces, dat breed wordt gedragen binnen de natuursteensector. TruStone verkent de mogelijkheden voor uitbreiding van het convenant naar andere Europese landen.

Aanbestedende diensten zijn welkom zich aan te sluiten bij het Initiatief TruStone!

IMVO in de natuursteenketen

Steeds meer bedrijven in de natuursteenketen willen internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (IMVO). Deze bedrijven vinden het belangrijk om niet alleen in Nederland en Vlaanderen maar ook in de landen waar natuursteen vandaan komt risico's voor mens en milieu in beeld te brengen en aan te pakken. Denk daarbij aan discriminatie & gender, kinderarbeid, gedwongen arbeid, leefbaar loon, vrijheid van vakvereniging & collectieve onderhandeling, gezondheid & veiligheid, landrechten en leefomgeving. Ook zakelijke klanten en consumenten vragen in toenemende mate naar de herkomst van natuursteen. Tevens is er Europese IMVO-wetgeving op komst (zie kader).

De afspraken binnen het Initiatief TruStone (en de wetgeving) vinden hun oorsprong in de OESO-richtlijnen voor IMVO. Deze richtlijnen schrijven *due diligence* voor: gepaste zorgvuldigheid. Het betekent dat bedrijven verplicht zijn om na te gaan in hoeverre ze zijn betrokken bij misstanden op het gebied van mensenrechten, milieu of dierenwelzijn in hun productie- of toeleveringsketen en zo nodig naar vermogen bij te dragen aan vermindering daarvan.

Wetgeving en richtlijnen

Er is Europese wetgeving in de maak met verplichtingen voor bedrijven op het gebied van mensenrechten en milieu (de Corporate Sustainability Due Diligence Directive – CSDDD), en verplichtingen hoe hierover te rapporteren (de Corporate Sustainability Reporting Directive - CSRD). Ook op ondernemingen in de natuursteenketen wordt deze wetgeving naar verwachting van toepassing, omdat zij zelf moeten gaan rapporteren of informatie moeten aanleveren aan andere bedrijven die rapportageplichtig zijn.

De wetgeving is gebaseerd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's) en de fundamentele arbeidsnormen van de ILO die daarvan deel uitmaken.

Samenstelling en werkwijze

Het Initiatief TruStone is breed samengesteld om gezamenlijk een verschil te kunnen maken. Naast importeurs en bedrijven die natuursteen verwerken, zijn Vlaamse en Nederlandse vakbonden, ngo's en overheden aangesloten. Inmiddels maken ook tientallen aanbestedende diensten bij gemeenten en centrale overheden uit Nederland en Vlaanderen deel uit van het convenant. De bedrijven vertegenwoordigen zo'n 30 procent van de Nederlandse en ongeveer 65 procent van de Vlaamse markt.

Deelname door een aanbestedende dienst of overheid is kosteloos. Het ligt voor de hand dat een deelnemende aanbestedende dienst of overheid actief kenbaar maakt via de website en op andere manieren dat zij is aangesloten bij het initiatief. Van deelnemende aanbestedende diensten en overheden wordt verwacht dat zij in hun aanbestedingen TruStone meenemen als criterium of in het contract.

Het beleid van het convenant wordt bepaald door een stuurgroep, die is samengesteld uit alle geledingen en onder leiding staat van een onafhankelijke voorzitter.

Klachten en geschillen

Het convenant voorziet in een onafhankelijke Klachten- en Geschillencommissie, zoals de internationale richtlijnen verlangen. Deze commissie behandelt meldingen van benadeelden in de internationale natuursteenketens van ondertekenaars. De Klachten- en Geschillencommissie zorgt dat klachten en geschillen op een laagdrempelige manier en vertrouwelijk worden aangepakt. Voorbeelden hiervan zijn klachten van benadeelden, geschillen tussen convenantpartijen en geschillen tussen een bedrijf en het TruStone-secretariaat.

De Klachten- en Geschillencommissie staat onder leiding van een onafhankelijke voorzitter en bestaat uit een lid op voordracht van de werkgeversgeleding van het convenant en een lid op voordracht van de werknemersgeleding en de maatschappelijke organisaties van het convenant.

Contact

De deelnemers aan het convenant nodigen je van harte uit ook mee te doen en samen te werken aan een verantwoorde natuursteenketen.

Wil je meer weten over wat het Initiatief TruStone kan betekenen? Neem contact met ons op!

InitiatiefTruStone@SER.nl

(070) 3499 630

www.TruStone.nl / www.TruStone.be

